

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT

DR. JOSEPH APAP BOLOGNA B.A. LL.D.

Seduta ta' nhar l-Gimgha 31 ta' Mejju 2002

Avviz. numru 652/97

Numru 20

Elmo Insurance Services Limited in rappresentanza tas-socjeta' estera Sun Alliance & London Insurance plc, surrogata kemm bil-polza kif ukoll bil-ligi fid-drittijiet tal-assikurat taghha s-socjeta' Victor J. Borg Enterprises Ltd., u l-istess Victor J. Borg Enterprises Ltd

vs

Joseph Bonnici

Il-Qorti,

Rat l-avviz in esami li bih is-socjeta attrici nomine et talbu sabiex il-konvenut jghid il-ghaliex ma ghandux jkun kundannat li jhallas lill-istess socjeta attrici nomine et s-somma komplessiva ta' mija u seba' liri u hames centezmi (Lm107.05c) in kwantu ghal wiehed u erbghin lira u erbghin centezmu (Lm41.40c) lis-socjeta' attrici

Elmo Insurance Services Limited u in kwantu ghal hamsa u sittin lira hamsa u sittin centezmu (Lm65.65c) lis-socjeta' attrici Victor J. Borg Enterprises Ltd., in linea ta' danni , mill-konvenut kagunati u minnhom subiti, in segwitu ghal incident awtomobilistiku li gara San Lawrenz, Ghawdex, fl-1 ta' Settembru 1995, meta waqt li il-konvenut kien qed jirrivversja l-vettura Nru L-9858 habat mal-vettura Nru X-4727, propjeta' ta' Victor J. Borg Enterprises Ltd., u misjuqa minn Wilfred Manfred Wolpert, prevja d-dikjarazzjoni li ghal dan l-incident il-konvenut kien unikament responsabbli minhabba imprudenza, imperijza, negligenza u inosservanza tar-regolamenti.

Bl-ispejjes, komprizi dawk tal-ittra ufficjali tas-17 ta' Jannar 1997, u dawk tal-ittra ufficjali presentata ma l-avviz ghan-notifika tal-assikurazzjoni tal-konvenut bl-odjerni proceduri, u bl-imghax legali mid-data tan-notifika tal-ittra ufficjali tas-17 ta' Jannar 1997, kontra l-konvenut li gie ngunt ghas-subizzjoni.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut (fol 6 tal-atti) u li biha eccepixxa:

1. Illi t-talbiet ta' l-atturi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt billi l-incident in kwistjoni sehh b'tort u htija ta' Wilfred Manfred Wolpert li kien qed isuq il-vettura numru X-4727;
2. Illi bla pregudizzju ghas-suespost, it-talba fl-avviz tvarja minn dik li l-istess Elmo Insurance Services Limited ghamlet fl-ittra taghha datata 9 t'Awissu 1996;
3. Salvi eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat l-atti kollha tal-kawza.

Semghet it-trattazzjoni.

Ikkunsidrat

Illi, f'dan il-kaz, kienu invouti is-segwenti vetturi:-

- a) Dik appartenenti lis-socjeta attrici, Victor J Borg Enterprises Ltd u misjuqa min Wilfred Manfred Wolpert , bhala karozza tal-kiri numru X-4727. Jigi notat li s-sewwieg ta' din il-vettura, assikurata mas-socjeta "Elmo Insurance Services Ltd" ma giex prodott

sabiex jixhed, presumibilmment minhabba li di gja kien siefer minn Malta;

b) dik misjuqa mill-konvenut bin-numru L-9858.

Ikkunsidrat

Illi l-ewwel xhud li sar referenza ghax xhieda tieghu, hi WPS 160 Jacqueline Camilleri (fol 17 sa fol 24 tal-istess atti). Din esebit “in atti” kopja tal-iskizz (fol 19 ibid) kif ukoll tar-rapport (fol 22 sa fol 24 ibid) maghmulin in konnessjoni mal-istess incident li gara fil-Pjazza ta’ San Lawrenz f’San Lawrenz gewwa Ghawdex. Dwar dan gie ukoll anness kopja tar-“road accident report” (fol 20 ibid).

Illi, in rigward dawn id-dokumenti, in vista li ma setax jigi prodott l-imsemmi Wilfred Manfred Wolpert ghar-raguni hawn fuq premessa ser jigi riprodott dak li hu stqarr “a caldo” kif risultanti mill-istess rapport (fol 23 u 24 ibid) liema stqarrija hi ammissibbli f’dawn il-proceduri f’nuqqas ta’ prova ahjar disponibbli. Minn hawn jidher li dan il-barrani kien stqarr mal-Pulizija li “hu kien qed jsuq matul Triq San Lawrenz fid-direzzjoni tal-Pjazza bi “speed” baxx hafna b’vettura L-9858 tinsaq qablu, liema vettura baqghet

diehla fil-Pjazza filwaqt li hu dar fuq ix-xellug meta f'daqqa, l-vettura l-ohra ghamlet ir-reverse" u baqghet diehla go fih".

In rigward l-istess skizz, jigi notat li, fuqu hemm indikata vettura wahda biss, dik misjuqa mill-konvenut stante li dik misjuqa mill-imsemmi barrani kienet tnehhiet minn fuq il-post, u li, faccata il-Villa hemm indikata, hemm traccata vettura parkeggata. In rigward dan l-ahhar punt il-konvenut kien cahad li, filfatt, kien hemm din il-vettura waqt li l-sitess barrani kien invista li kien hemm din il-vettura parkeggata fil-kantuniera (ara fol 24 ibid).

Ikkunsidrat

Illi l-konvenut (fol 45 sa fol 47 tal-atti) xehed li hu kien qed jsuq il-karozza numru L-9858 sabiex jmur lejn id-Dwejra. Meta wasal fil-pjazza ta' San Lawrenz fi kliemu stess "... kont qbist il-kantuniera li ddu maghha sabiex tiehu it-triq tad-Dwejra". Ghalhekk hu waqaf, hares fil-mera interna sabiex jara jekk kienx hemm vettura ohra warajh. Hawnhekk hu ingrana ir-reverse" u rega' hares mill-mera. Kif, fi kliemu stess".....irrivversjajt zewg piedi", hu ra karozza gejjja. Ghalhekk, rega' waqaf izda "hawnhekk hassejt daqqa mal-karozza tieghi". In rigward dan, il-konvenut kien irrimarka li kien ra s-sewwieq tal-vettura l-ohra "jirraguna ma ta'

hdejh avolja kien f'distanza ta' mitt metru" . Inoltre hu kompli-
għid , li l-karozza l-oħra ma kienetx qed tinsa q b'velocita'
esagerata, li hu seta' minflok il-manuvra li beda jeseġwixxi jdur
mal-istess pjazza u jidhol fit-triq li tmur lejn id-Dwejra. In rigward l-
iskizz imsemmi, hu semma li ma kienx jaqbel miegħu minhabba
dak specifikat minnu a fol 47 ibid (ara id-dokument sottomess
minnu a fol 48 ibid).

In rigward hsara hu kien osserva li l-vettura l-oħra kellha biss
"għafsa zghira ... qiesha "one cent" antika".

Illi l-konvenut ipproduca bhala xhieda lill-ibnu Joseph Bonnici (fol
52 ibid) lil mart dan Carmela Bonnici (fol 56 ibid) kif ukoll lil mart l-
istess konvenut Carmela Bonnici (fol 58 et seq ibid) li kienu fl-
istess karozza misjuqa minnu. Filfatt fuq quddiem, kien hemm l-
imsemmi ibnu waqt illi fuq wara kien hemm martu u ommu.
Joseph Bonnici specifika li hu kien induna illi "...skorrejna din it-
triq (lejn id-Dwejra)" U , għalhekk, missieri waqaf "madwar
ghoxrin pied minn fejn hemm it-triq għad-Dwejra". Bhala risulat
ta' dan "missieri ... irriversja ftit" (xi pied u nofs) izda waqaf
peress li skond ma qallu missieru kienet gejjja vettura oħra minn
warajhom u f'dan il-waqt sema' lill-istess missieru jgħid "nagħtuh
cans ha jgħaddi" u "wara ftit sema' d-daqqa". In rigward l-iskizz

magħmul mill-Pulizija hu, ukoll, sostna li dan ma kienx preciz (ara fol 53 ibid).

In rigward Carmela Bonnici mart iben il-konvenut, din effettivament u fis-sustanza, irrepetet dak li xehed zewgħa, bin il-konvenut kif ghamlet ukoll Carmela Bonnici mart il-konvenut.

Ikkunsidrat

Illi dwar hsarat, li jidhru li kienu minimi fiz-zewg vetturi involuti, dan jinsabu deskritti a fol 23, fol 37 sa 41 kif ukoll a fol 47 tal-istess atti kif ukoll ir-ritratt a fol 60 ibid.

Ikkunsidrat

Illi, wara li qieset dak kollu premess jidher car li l-konvenut minflok dar mal-pjazza u dahal fit-Triq li taghti lejn id-Dwejra, uza manuvra ohra li ma tantx kienet prudenti. Difatti hu iddecieda, kif filfatt ghamel, li jieqaf u jindjetregga sabiex jkun jista' jidhol fl-istess triq, semplicement billi jhares mill-mera interna sabiex jara jekk kienx hemm vetturi ohra gejjin minn warajh. Fil-fehma tal-Qorti, dan ma hux sufficjenti in vista li, mill-mera, wiehed ma jistax jikkalkola, b'certa precisjoni, id-distanza bejn vettura u ohra

kif ukoll jara dak li qed jigri fil-vicinanze immedjati. Ghalhekk ir-responsabilita civili ghal dan l-incident ghandha tigi akkollata lill-konvenut li ma uzax id-debita prudenza kif hawn fuq spjegat.

Ghal dawn il-motivi, tilqa' t-talbiet attrici u:

1. Tiddikjara lill-konvenut bhala unikament responabbli ghall-incident in esami minhabba imprudenza, imperizja, negligenza u inosservanza tar-regolamenti da parti tal-istess konvenut;
2. Tillikwida l-ammont ta' danni fis-somma ta' Lm107.05,0 u;
3. Tikkundanna lill-konvenut sabiex jhallas lis-socjeta Elmo Insurance Services Limited nomine is-somma ta' Lm41.40,0 u lis-socjeta Victor J Borg Enterprises Ltd, is-somma ta' Lm65.65,0 bl-imghax legli mid-data tan-notifika tal-ittra ufficjali tas-17 ta' Jannar 1997 sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjes inkluzi dawk tal-ittri ufficjali tal-17 ta' Jannar 1997 u tal-1 ta' April 1997 imsemmijin fl-istess avviz.

Alan Calleja
Deputat Registratur

